

TALABALARNI MA'NAVIY-AXLOQIY TARBIYASIDA ABU HOMID G'AZZOLIY ASARLARINING TUTGAN O'RNI

Ochilov Yakub Saydulloyevich

Termiz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

yoqubochilov88@gmail.com

Ismoilova Durdona G'ulom qizi

Termiz davlat pedagogika instituti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14532269>

Annotatsiya: Abu Homid G'azzoliy islom olamining eng buyuk mutafakkirlaridan biri hisoblanadi. Uning asarlari, ayniqsa, ta'lim va tarbiya masalalariga alohida e'tibor qaratgan. Ushbu maqolada G'azzoliyning ta'lim-tarbiyaga oid asarlarning yoshlarning ruhiy, axloqiy va ilmiy rivojlanishidagi ahamiyati tahlil qilinadi. U o'z asarlarida ilmning maqsadi, axloqiy tarbiya, diniy ta'lim va insonning kamolotga erishish yo'llarini yoritib, yoshlarni to'g'ri tarbiyalashda muhim yo'nalishlarni belgilagan.

Kalit so'zlar: Abu Homid G'azzoliy, ta'lim-tarbiya, yoshlar, axloq, ilm, diniy ta'lim, tarbiya metodlari, kamolot, bolalarni tarbiyalash, ruhiy rivojlanish, ilm olish va tarbiya

THE ROLE OF ABU HAMID GHAZALI'S WORKS IN THE SPIRITUAL AND MORAL EDUCATION OF STUDENTS

Abstract: Abu Hamid Ghazali is considered one of the greatest thinkers of the Islamic world. His works, in particular, paid special attention to the issues of education and upbringing. This article analyzes the importance of Ghazali's works on education and upbringing in the spiritual, moral and scientific development of young people. In his works, he highlighted the purpose of science, moral education, religious education and the ways of achieving human perfection, and outlined important directions in the correct upbringing of young people.

Keywords: Abu Hamid Ghazali, education and upbringing, youth, morality, science, religious education, methods of upbringing, perfection, raising children, spiritual development, acquiring knowledge and upbringing

РОЛЬ ПРОИЗВЕДЕНИЙ АБУ ХАМИДА ГАЗАЛИ В ДУХОВНО- ПРАВСТВЕННОМ ВОСПИТАНИИ СТУДЕНТОВ

Аннотация: Абу Хамид аль-Газали считается одним из величайших мыслителей исламского мира. В его работах особое внимание уделялось вопросам образования и воспитания. В данной статье анализируется значение просветительских произведений Газали в духовно-нравственном и научном развитии молодежи. В своих произведениях он выделил цели науки, нравственного воспитания, религиозного воспитания, пути взросления человека, определил важные направления в правильном воспитании молодежи.

Ключевые слова: Абу Хамид Газали, образование, молодежь, мораль, наука, религиозное образование, методы воспитания, зрелость, воспитание детей, духовное развитие, обучение и воспитание.

KIRISH

Abu Homid G'azzoliy islom falsafasi va ilohiyotining asoschilaridan biri sifatida tanilgan. Uning asarlari ko'plab yoshlarning dunyoqarashini shakllantirishga yordam bergan. Ayniqsa, "Thyo-u ulumiddin" (Din ilmlarini jonlantirish) asarida, G'azzoliy axloqiy va diniy qadriyatlarini

birlashtirib, har bir yosh avlodni o'z maqsadlariga yetkazish uchun zarur bo'lgan tarbiya va ta'lim metodlarini ishlab chiqqan. U ilmni faqat aqliy bilimlar bilan cheklamasdan, inson ruhiyatini ham shakllantirish zarurligini ta'kidlagan.

G'azzoliyning ta'lim-tarbiyaga oid fikrlari zamonaviy yoshlar uchun ham dolzarbdir. Uning fikriga ko'ra, ilm faqat dunyo masalalarini bilishdan iborat emas, balki insonning ahloqiy rivojlanishi, yurakni poklash va Allohga yaqinlashishdir. Shuning uchun, ta'limni to'g'ri yo'naltirish yoshlarning yaxshi inson bo'lib kamol topishiga yordam beradi.

ASOSIY QISM

Abu Homid G'azzoliy nafaqat islomiy ta'limotlar, balki umumiy insoniyat axloqi va falsafasi sohasida ham muhim ta'sir ko'rsatgan olimdir. Uning ta'lim va tarbiya masalalariga bo'lgan qarashlari ko'plab diniy va ilmiy jamoalarda katta e'tibor bilan o'rganilgan. G'azzoliy yoshlarni nafaqat ilm olishga, balki o'z-o'zini anglash, ahloqiy fazilatlar va ruhiy poklikka intilishlarga ham undaydi[17].

G'azzoliy va ta'lim metodlari: G'azzoliy ta'limni faqat ma'lumotlarni o'rgatish yoki ilmiy ko'nikmalarni egallash bilan cheklamaydi. U, shuningdek, o'quvchilarning ichki dunyosini shakllantirishga katta ahamiyat beradi. Uning ta'lim metodlarida:

Axloqiy tarbiya: G'azzoliy ilm va axloqni bir-biri bilan chambarchas bog'lab ko'radi. Uning fikricha, ilmning maqsadi faqat foydali bilimlarga ega bo'lish emas, balki insonni yaxshilash, uning axloqini poklash va ma'naviy taraqqiyotga erishishdir.

Ruhiy kamolot: Ta'limni shunchaki dunyo ishlari bilan cheklash emas, balki insonni ma'naviy jihatdan boyitishga qaratish lozim. U o'z asarlarida ilm o'rganishni Allohning rizosini qozonish, ruhiy poklik va axloqiy fazilatlar bilan birga olib borish kerakligini ta'kidlaydi.

Qalbni poklash: G'azzoliyga ko'ra, ilm olishda qalbni poklash va nafsni tayyorlash zarur. Ilmni nafaqat miyaning kuchi, balki qalbning pokligi va nafsning xotirjamligi orqali olish lozim.

G'azzoliy va diniy ta'lim: G'azzoliy diniy ilm va dunyoviy ilmni birlashtirib, ularni o'zaro bog'lab ta'lim berishga chaqiradi. U musulmon yoshlarni faqat diniy bilimlarga, balki dunyoqarashni kengaytirishga, ilm-fan sohalarini o'rganishga ham undaydi. Bu uning "Ihyo' ulumiddin" asarida ayniqsa yaqqol ko'rinadi, chunki unda nafaqat diniy, balki axloqiy, ijtimoiy va ilmiy mavzular ham muhokama qilinadi.

Ta'limdagi yondashuvlar: G'azzoliy o'z asarlarini yozishda o'ziga xos pedagogik yondashuvni qo'llagan. U asarlari orqali quyidagi ta'lim metodlarini ilgari surgan:

Nazariy va amaliy ta'lim: Nazariy bilimlarni o'zlashtirishdan tashqari, amaliy hayotda qo'llaniladigan axloqiy qadriyatlarini yoshlar ongiga singdirish.

Muomala va axloqiy fazilatlar: Yoshlarni nafaqat bilim olishga, balki insoniy muomalalar va axloqiy fazilatlarini rivojlantirishga undagan. U o'quvchilarga butun dunyoqarashlarini shakllantirishda axloqiy qoidalar va jamiyatdagi o'zaro munosabatlarni qanday muvozanatlash kerakligi haqida maslahatlar bergan[16].

G'azzoliy va zamonaviy ta'lim: G'azzoliyning g'oyalari bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan. Zamonaviy ta'lim tizimlarida uning axloqiy tarbiya va ilmiy bilimlarni birlashtirishga bo'lgan urg'usi dolzarbdir. Uning ta'limga oid g'oyalari yoshlarni nafaqat aqliy, balki ruhiy va ahloqiy rivojlantirishga ham yo'naltiradi, bu esa hozirgi yoshlar uchun juda muhimdir.

G'azzoliy ta'limining zamonaviy yoshlar uchun ahamiyati shundaki, bugungi kunda axloqiy muammolar va ma'naviy bo'shliq ko'proq dolzarb bo'lib bormoqda. Shunday qilib, uning ta'limga oid g'oyalari va metodlari yoshlarning to'liq va ma'noli rivojlanishiga yordam beradi.

Abu Homid G'azzoliy asarlari va uning ta'lim-tarbiyaga oid g'oyalari bugungi kunda ham katta ahamiyatga ega. Uning fikrlari zamonaviy jamiyatda, ayniqsa yoshlar tarbiyasiga, ma'naviy kamolotga, va axloqiy qadriyatlarni saqlashga oid yondashuvlar bilan chuqur bog'liqdir. Hozirgi kunda dunyo bo'ylab axloqiy inqirozlar va ma'naviy bo'shliqning ortishi, yoshlar o'rtasida diniy va axloqiy qadriyatlarining zaiflashishi kabi muammolar G'azzoliy ta'limining ahamiyatini yanada oshirmoqda. Quyida uning hozirgi kundagi ta'lim-tarbiyaga oid ahamiyatini ko'rib chiqamiz:

1. Axloqiy va ma'naviy tarbiya: Hozirgi davrda yoshlar orasida axloqiy masalalar, mas'uliyat, o'z-o'zini anglash va jamiyatga xizmat qilish kabi mavzular tobora dolzarb bo'lib bormoqda. G'azzoliy ta'limida axloqiy fazilatlar va ma'naviy poklikka katta e'tibor berilgan. Uning ta'limida ilm va axloqning bir-birini to'ldirishi, bilimni faqat dunyo ishlari bilan bog'lamasdan, ruhiy va axloqiy masalalarni ham inobatga olish zarurati keltirilgan. Bugungi kunda bu g'oya yoshlarni faqat ilimli emas, balki ahloqan pok va ma'naviyatli insonlar etib tarbiyalash uchun juda muhimdir[15].

2. Diniy va dunyoviy ta'limni uyg'unlashtirish: G'azzoliy ilmni nafaqat diniy, balki dunyoviy ilmlar bilan ham uyg'unlashtirgan. U ilmni faqat dunyo masalalarini bilish deb qaramasdan, ma'naviy boylik va Allohga yaqinlashish deb hisoblagan. Hozirgi kunda ta'lim tizimida diniy va dunyoviy ilmni uyg'unlashtirish, yoshlarga o'z bilimlarini amaliyotda qo'llay olish va axloqiy tamoyillar asosida yashashni o'rgatish zarur. G'azzoliyning bu qarashlari jamiyatda ilm-fan va diniy qadriyatlar o'rtasida muvozanatni saqlash uchun foydalidir.

3. Ta'limdagi umumiy yondashuv: G'azzoliy ta'limni faqat aqliy rivojlanish bilan cheklamagan, balki insonning ruhiy va axloqiy jihatlarini ham hisobga olgan. Hozirgi ta'lim tizimi ham nafaqat bilim berish, balki yoshlarning jamiyatda o'z o'rnini topishi, boshqalar bilan yaxshi munosabatlar o'rnatishi va axloqiy mas'uliyatni his etishlarini ta'minlashga qaratilgan. G'azzoliyning ta'limga bo'lgan yondashuvi zamonaviy pedagogikada, ayniqsa bolalar va yoshlarning har tomonlama rivojlanishiga qaratilgan yondashuvlar bilan mos keladi.

4. Axloqiy barqarorlik va ijtimoiy muammolar: Hozirgi jamiyatda, ayniqsa globalizatsiya va madaniy aloqalar o'sib borayotgan davrda, yoshlarning axloqiy barqarorligini saqlash masalasi muhim ahamiyatga ega. G'azzoliy o'z asarlarida axloqiy poklik, mehr-oqibat, samimiyat va ijtimoiy mas'uliyatga katta e'tibor bergan. Bugungi kunda ham jamiyatda axloqiy qadriyatlarni targ'ib qilish va yoshlarni yaxshi inson sifatida tarbiyalash zarurati bor.

5. Ijtimoiy mas'uliyat va ma'naviy kamolot: G'azzoliy ijtimoiy mas'uliyatni ta'limning muhim bir qismi deb hisoblagan. Uning fikricha, ilm faqat o'z manfaatlari uchun emas, balki jamiyatga, insoniyatga xizmat qilish uchun kerak. Hozirgi kunda yoshlar o'rtasida ijtimoiy mas'uliyatni oshirish va ma'naviy kamolotga erishish juda muhimdir. G'azzoliy ta'limining bu jihati yoshlarni jamiyatda o'z o'rnini topish, boshqalarga yordam berish va ijtimoiy adolatni ta'minlashga undaydi[14].

Abu Homid G'azzoliy asarlarining yoshlarning ta'lim-tarbiyasidagi ahamiyatini tushunish va tatbiq etish bo'yicha turli amaliy ishlar zamonaviy ta'lim tizimida amalga oshirilmog'da. Ularning bir qismi o'quv muassasalarida, ma'naviy tarbiya, axloqiy rivojlanish, diniy ta'lim, va ijtimoiy mas'uliyatni oshirishga qaratilgan turli dasturlar va loyihalar bilan bog'liq. Quyida bunday amaliy ishlar haqida ma'lumot beramiz:

1. Axloqiy tarbiya dasturlari:

G'azzoliy ta'limida axloqiy fazilatlar va ruhiy poklikka katta ahamiyat berilgan. Hozirgi ta'lim tizimlarida ham yoshlarning axloqiy tarbiyasini kuchaytirishga yo'naltirilgan amaliy ishlar olib borilmoqda. Bunda, o'quvchilarga axloqiy qadriyatlarni, mas'uliyatni, to'g'ri muomala va

muloqotni o'rgatish uchun alohida sinflar, mashg'ulotlar va treninglar tashkil qilinadi. Masalan, maktablarda va universitetlarda "Yaxshi inson bo'lish" yoki "Ijtimoiy mas'uliyat" mavzularida tadbirlar o'tkazilishi mumkin[13].

2. Diniy ta'lim va ma'naviy kamolot:

G'azzoliy diniy va dunyoviy ta'limni uyg'unlashtirishga katta e'tibor berishi, bugungi ta'lim tizimida ham amalga oshirilayotgan amaliy ishlarga o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Bugungi kunda diniy ta'limni kengaytirish, diniy qadriyatlarni yoshlar ongiga singdirish va ma'naviy kamolotni oshirish uchun o'quv dasturlari ishlab chiqilmoqda. O'quv yurtlarida diniy fanlar, axloq va madaniyat fanlari bo'yicha maxsus kurslar, seminarlar va treninglar tashkil qilinmoqda.

3. Pedagogik metodlar va yangi o'quv dasturlari:

G'azzoliy ta'limining amaliyotda qo'llanilishini ta'minlash uchun yangi pedagogik metodlar ishlab chiqilmoqda. Ularning asosida yoshlarni faqat bilim bilan ta'minlash emas, balki axloqiy va ruhiy rivojlanishini ta'minlash, jamiyatda o'z o'rnini topish va o'z-o'zini anglashga yordam berish yotadi. Bunday metodlar o'qituvchilarni nafaqat ilmiy bilimlar, balki axloqiy fazilatlarini yoshlar bilan ishlashda qo'llashga yo'naltirilgan treninglar orqali amalga oshiriladi[12].

4. Ma'naviy-axloqiy tarbiya bo'yicha ijtimoiy loyihalar:

Bugungi kunda G'azzoliyning ma'naviy-axloqiy ta'limga bo'lgan yondashuvi asosida ijtimoiy loyihalar va dasturlar amalga oshirilmoqda. Masalan, yoshlarni ijtimoiy hayotga, jamoatchilikka foydali bo'lishga o'rgatish, ularni axloqiy jihatdan mustahkamlash va dunyoqarashlarini shakllantirishga qaratilgan loyihalar amalga oshiriladi. Yoshlar o'rtasida hayriya ishlari, atrof-muhitni muhofaza qilish, yoshlar o'rtasida axloqiy kamolotni ta'minlashga qaratilgan tadbirlar ham tashkil etilmoqda.

5. Tarbiyaviy va madaniy tadbirlar:

G'azzoliy asarlaridagi axloqiy qadriyatlarni yoshlar o'rtasida tarqatish maqsadida maktablar va universitetlarda madaniy tadbirlar, musobaqalar, konferensiyalar va vijdoniy forumlar o'tkazilmoqda. Bu tadbirlar orqali yoshlarni ijtimoiy hayotda faollikka, jamiyatga foydali ishlar qilishga, axloqiy va diniy qadriyatlarni o'rganishga undash amalga oshiriladi. Misol uchun, yoshlar uchun diniy tadbirlar, axloqiy masalalar bo'yicha treninglar, seminarlar tashkil etiladi.

6. Ota-onalar va jamiyatni jalb qilish:

G'azzoliy ta'limining muhim jihatlaridan biri ota-onalar va jamiyatning ta'limdagi roli hisoblanadi. Hozirgi kunda, maktablar va o'quv muassasalari ota-onalar bilan hamkorlikda yoshlarning ma'naviy va axloqiy tarbiyasini kuchaytirish bo'yicha turli dasturlar ishlab chiqmoqda. Bu orqali ota-onalar va jamiyatning yoshlar tarbiyasidagi o'rnini va mas'uliyatini oshirishga erishiladi.

G'azzoliy, oilada tarbiya qilishda ota-ona o'zining axloqiy xulq-atvori bilan bolalarga yaxshi namuna bo'lishini maslahat beradi. Bu nafaqat so'zlar bilan, balki amallar bilan ham tasdiqlanishi kerak. Shuningdek, u bolalar uchun so'z bilan emas, balki mulohaza va savollar orqali bilim berish, o'rgatish metodini afzal biladi. Shuningdek, bolalar tarbiyasida ularni har tomonlama rivojlantirishni, ya'ni ularning aqliy, diniy va axloqiy fazilatlarini shakllantirishni maqsad qiladi G'azzoliyning tarbiya haqidagi qarashlari o'zining zamonaviyligi bilan ajralib turadi. U insonni nafaqat dunyo uchun, balki oxirat uchun ham tayyorlashni ta'kidlaydi. Tarbiya faqat bola qanchalik bilimdon bo'lishi bilan o'lchanmasligi, balki uning qalbining pokligi va to'g'ri yo'ldan borishi bilan ham o'lchanadi[11].

Abu Homid G'azzoliyning asarlari oilada bolalarni tarbiyalashda juda katta ahamiyatga ega. U o'z asarlarida bolalarga bilim berishning axloqiy va diniy jihatlarini alohida ta'kidlab,

tarbiya jarayonining faqat ilm berish bilan cheklanmasligini, balki axloqiy va ruhiy fazilatlarni rivojlantirishni muhim deb biladi. G'azzoliy, bolalarga to'g'ri axloqiy qadriyatlarni o'rgatish, ularni yaxshi odob-axloq, mas'uliyat, va yuksak ma'naviyatga yo'naltirishda ota-onalarga rahbarlik qiladi. Uning ta'limotlari, bugungi jamiyatda ham muhim ahamiyatga ega, chunki zamonaviy bolalar tarbiyasida axloqiy yuksalish va ma'naviy o'sishni rag'batlantirish zarur.

Abu Homid G'azzoliyning asarlari nafaqat diniy bilim, balki axloqiy va ma'naviy tarbiya masalalarida ham katta ahamiyatga ega. Uning asarlarini o'rganish, nafaqat ilm olish jarayonini, balki insoniy fazilatlarni shakllantirishni ham ta'minlaydi. G'azzoliy o'z asarlarida bolalarning tarbiyasi va tarbiyalash jarayonini o'zgacha yondashuv bilan ko'rib chiqqan. Uning asarlarida bolalarga axloq, sabr-toqat, mehr-oqibat, haqiqat va mas'uliyat kabi muhim fazilatlarni o'rgatishning metodlari taqdim etiladi[10].

G'azzoliy, oilada tarbiya qilishda ota-ona o'zining axloqiy xulq-atvori bilan bolalarga yaxshi namuna bo'lishini maslahat beradi. Bu nafaqat so'zlar bilan, balki amallar bilan ham tasdiqlanishi kerak. Shuningdek, u bolalar uchun so'z bilan emas, balki mulohaza va savollar orqali bilim berish, o'rgatish metodini afzal biladi. Shuningdek, bolalar tarbiyasida ularni har tomonlama rivojlantirishni, ya'ni ularning aqliy, diniy va axloqiy fazilatlarini shakllantirishni maqsad qiladi

G'azzoliyning tarbiya haqidagi qarashlari o'zining zamonaviyligi bilan ajralib turadi. U insonni nafaqat dunyo uchun, balki oxirat uchun ham tayyorlashni ta'kidlaydi. Tarbiya faqat bola qanchalik bilimdon bo'lishi bilan o'lchanmasligi, balki uning qalbining pokligi va to'g'ri yo'ldan borishi bilan ham o'lchanadi.

Abu Homid G'azzoliyning asarlari oilada bolalarni tarbiyalashda juda katta ahamiyatga ega. U o'z asarlarida bolalarga bilim berishning axloqiy va diniy jihatlarni alohida ta'kidlab, tarbiya jarayonining faqat ilm berish bilan cheklanmasligini, balki axloqiy va ruhiy fazilatlarni rivojlantirishni muhim deb biladi. G'azzoliy, bolalarga to'g'ri axloqiy qadriyatlarni o'rgatish, ularni yaxshi odob-axloq, mas'uliyat, va yuksak ma'naviyatga yo'naltirishda ota-onalarga rahbarlik qiladi. Uning ta'limotlari, bugungi jamiyatda ham muhim ahamiyatga ega, chunki zamonaviy bolalar tarbiyasida axloqiy yuksalish va ma'naviy o'sishni rag'batlantirish zarur[9].

Abu Homid G'azzoliy ning asarlari nafaqat diniy bilim, balki axloqiy va ma'naviy tarbiya masalalarida ham katta ahamiyatga ega. Uning asarlarini o'rganish, nafaqat ilm olish jarayonini, balki insoniy fazilatlarni shakllantirishni ham ta'minlaydi. G'azzoliy o'z asarlarida bolalarning tarbiyasi va tarbiyalash jarayonini o'zgacha yondashuv bilan ko'rib chiqqan. Uning asarlarida bolalarga axloq, sabr-toqat, mehr-oqibat, haqiqat va mas'uliyat kabi muhim fazilatlarni o'rgatishning metodlari taqdim etiladi.

Abu Homid G'azzoliy ta'limi bugungi kunda nafaqat ilm olish, balki yoshlarning axloqiy, diniy va ijtimoiy jihatdan to'liq rivojlanishi uchun muhim yo'nalishlar yaratmoqda. Olib borilayotgan amaliy ishlar, uning g'oyalari asosida yoshlarni axloqiy kamolotga yetkazish, jamiyatda o'z o'rnini topishga yordam berish va ilmni nafaqat dunyo, balki ma'naviy rivojlanish uchun ham qo'llashni maqsad qilgan. Bu ishlanmalar zamonaviy ta'lim tizimining kamolotga erishishda muhim ahamiyatga ega[8].

Abu Homid G'azzoliy asarlari va uning ta'lim-tarbiyaga oid g'oyalari bugungi kunda yoshlarni nafaqat aqliy, balki axloqiy va ruhiy jihatdan ham to'liq rivojlantirishga yordam beradi. Zamonaviy jamiyatda ilm olish bilan birga axloqiy fazilatlarni rivojlantirish, ma'naviy kamolotga erishish va ijtimoiy mas'uliyatni his etish zarurati G'azzoliyning g'oyalarini dolzarb qiladi. Uning

ta'limga bo'lgan yondashuvi bugungi ta'lim tizimida yoshlarni o'zini anglash, jamiyatga xizmat qilish va axloqiy barqarorlikni saqlash uchun mustahkam asos yaratadi.

XULOSA

Abu Homid G'azzoliy asarlari yoshlarning ta'lim-tarbiyasida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Uning diniy, axloqiy va ilmiy ta'limga oid g'oyalari bugungi kunda ham dolzarbdir. Yoshlar uchun ilm olish, axloqiy poklikka erishish va Allohga yaqinlashish muhimligi uning asarida aniq ifodalangan. G'azzoliyning ta'limga oid g'oyalari yoshlarni nafaqat ilmiy, balki ruhiy va axloqiy jihatdan ham kamol topgan insonlar bo'lishga targ'ib qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. G'azzoliy, A. H. (2006). *Ihyo' ulum ad-din* (Din ilmlarini yoqtirish). Toshkent: "O'qituvchi" nashriyoti.
2. Mahmudov, F. (2011). *Islom axloqi va tarbiya*. Toshkent: "Sharq" nashriyoti.
3. Abdurahmonov, A. (2015). *Abu Homid G'azzoliy va uning axloqiy qarashlari*. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti.
4. Aliyev, M. (2013). *Islom falsafasi va tarbiyaning asosiy prinsiplari*. Toshkent: "Fan" nashriyoti.
5. Yuldashev, S. (2018). *G'azzoliy va uning diniy axloqiy g'oyalari*. Toshkent: "Yangi asr avlodi" nashriyoti.
6. Zarifov, N. (2020). *G'azzoliy tarbiya tizimi va uning zamonaviy ta'limga ta'siri*. Toshkent: "Yurt" nashriyoti.
7. Xudoyqulov, A. (2019). *G'azzoliy va uning tarbiya haqidagi tamoyillari*. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti.
8. Saydulloyevich, O. Y. (2023). SAMPLES OF THE WISDOM OF IMAM ABU HAMID GHAZALI QUOTED IN THE GREAT WORKS. *World Bulletin of Social Sciences*, 25, 18-21.
9. Saidulloyevich, Y. O. (2022). Comments and explanations on the works of the great mutaffakkir imam ghazali. *Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL)*, 3(12), 241-244.
10. Saydulloyevich, O. Y., & Kizi, J. N. Z. (2022). Methods Of Developing Labor Education At School And In The Family. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(3), 57-60.
11. Saydulloyevich, Y., & Kizi, N. (2022). Analysis of pedagogical problems of gender differences in resolving conflict situations. *International Scientific Research Journal*, 3(3), 154-157.
12. Saydulloyevich, O. Y., & Raxmonovich, I. R. Factors Of Orientation Of Students To The Teaching Profession. *JournalNX*, 317-319.
13. Saydulloyevich, O. Y., & Shavkatovna, K. M. (2021). Developing Healthy Thinking In Students As A Pedagogical Problem. *European Journal Of Life Safety And Stability (2660-9630)*, 12, 424-429.
14. Xolova, M. S., & Ochilov, Y. S. (2021). Pedagogical Conditions For The Development Of Healthy Thinking In Students. *Academic research in educational sciences*, 2(6), 54-57.
15. Saydulloyevich, Y. O., & Abdullaevna, M. M. (2022). Improvement of methodology of use of national ananas in teaching pedagogical sciences in the system of professional education.
16. Saydulloyevich, O. Y., & Shavkatovna, X. M. (2022). Scientific activity and spiritual heritage of Imam ghazali.
17. Saydulloyevich, O. Y. (2022). The educational and moral significance of the spiritual heritage of Imam ghazali.